

Załącznik nr 2 do RWP

**Przewodnik kwalifikowalności wydatków
dla 1 priorytetu programu
Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki
Działanie FENG.01.01 Ścieżka SMART**

FENG.01.01-IP.02-001/26

12 lutego 2026 r.

Spis treści

1. Ogólne zasady kwalifikowalności wydatków w projekcie	4
1.1 Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy publicznej oraz pomocy de minimis	4
1.2 Zasady kwalifikowalności podatku VAT	6
2. Wkład własny	6
3. Wydatki kwalifikowalne na prace badawczo-rozwojowe	7
3.1 Pomoc publiczna	7
3.2 Limity wydatków kwalifikowalnych oraz limity dofinansowania	7
3.3 Kategorie wydatków kwalifikowalnych	8
3.3.1 Personel projektu	8
3.3.2 Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo)	10
3.3.3 Amortyzacja (aparatura i sprzęt)	11
3.3.4 Amortyzacja (budynki)	12
3.3.5 Nieruchomości	12
3.3.6 Wartości niematerialne i prawne	12
3.3.7 Dostawy (inne niż środki trwałe)	13
3.3.8 Usługi zewnętrzne (koszty operacyjne)	13
3.3.9 Koszty pośrednie (ogólne)	13
4. Wydatki kwalifikowalne z zakresu umiędzynarodowienia produktów i ochrony własności przemysłowej	15
4.1. Pomoc publiczna	15
4.2. Limity wydatków kwalifikowalnych oraz limity dofinansowania	15
4.3. Kategorie wydatków	15
4.3.1. Dostawy (inne niż środki trwałe) (udział w targach)	15
4.3.2. Usługi zewnętrzne (udział w targach)	16
4.3.3. Koszty wsparcia uczestników projektu (udział w targach)	16
4.3.4. Koszty wsparcia uczestników projektu (udział w zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych)	16
4.3.5. Usługi zewnętrzne (udział w zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych)	17
4.3.6. Usługi zewnętrzne (organizacja przyjazdowych misji gospodarczych o randze międzynarodowej)	17
4.3.7. Usługi zewnętrzne (doradztwo)	17
4.3.8. Usługi zewnętrzne rezerwacja targów (de minimis)	18
4.3.9. Podatki i opłaty (prawa własności przemysłowej)	18
4.3.10. Usługi zewnętrzne (prawa własności przemysłowej)	18

4.3.11. Usługi zewnętrzne – wstępne orzeczenie (de minimis)	18
5. Wydatki kwalifikowalne z zakresu kompetencji.....	19
5.1. Pomoc publiczna	19
5.2. Limity wydatków kwalifikowalnych oraz limity dofinansowania	19
5.3. Kategorie wydatków kwalifikowalnych	19
5.3.1 Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe uproszczone)	19
5.3.2. Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe rzeczywiste).....	20
5.3.3. Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe zagraniczne).....	21

1. Ogólne zasady kwalifikowalności wydatków w projekcie

Pojęcia „wydatki kwalifikowalne” i „koszty kwalifikowalne” są stosowane w niniejszym Przewodniku zamiennie.

Zasady kwalifikowalności wydatków opierają się na Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027¹.

Koszty kwalifikowalne mogą zostać poniesione najwcześniej po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie. Wyjątki od tej zasady, dotyczące niektórych kosztów z zakresu umiędzynarodowienia produktów, zostały opisane w punktach 4.3.8 i 4.3.11 niniejszego dokumentu.

Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2030 r.

1.1 Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy publicznej oraz pomocy de minimis

Łączna wartość pomocy publicznej oraz pomocy de minimis na projekt nie może przekroczyć 50 mln zł.

Jednocześnie maksymalne progi wartości dofinansowania i jej intensywności oraz rodzaje wydatków kwalifikowalnych muszą być zgodne z zasadami udzielania pomocy publicznej uregulowanymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s. 1, z późn. zm.) (dalej: **rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014**) oraz zasadami udzielania pomocy *de minimis* uregulowanymi w rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023) (dalej: **rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831**).

Wartość pomocy publicznej w ramach niżej wymienionych przeznaczeń pomocy nie może przekroczyć wskazanych progów², z zastrzeżeniem, iż na etapie oceny projektu nie ma możliwości zwiększenia pierwotnie wnioskowanego dofinansowania:

- a) pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP (art. 18): **2,2 mln EUR** na przedsiębiorstwo i na projekt;
- b) pomoc na udział MŚP w targach (art. 19): **2,2 mln EUR** na przedsiębiorstwo rocznie;
- c) pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (art. 25):
 - i. jeśli projekt obejmuje głównie badania przemysłowe: **35 mln EUR** na przedsiębiorstwo i na projekt;

¹ Źródło:

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/148730/Wytyczne_dotyczace_kwalifikowalnosci_wydatkow_na_lata_2021_2027_14_03_2025.pdf

² Z uwzględnieniem kumulacji pomocy, o której mowa w art. 8 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

Dotyczy to sytuacji, w której więcej niż połowa kosztów kwalifikowalnych projektu jest ponoszona na działania wchodzące w zakres kategorii badań przemysłowych;

- ii. jeśli projekt obejmuje głównie eksperymentalne prace rozwojowe: **25 mln EUR** na przedsiębiorstwo i na projekt;

Dotyczy to sytuacji, w której więcej niż połowa kosztów kwalifikowalnych projektu jest ponoszona na działania wchodzące w zakres kategorii eksperymentalnych prac rozwojowych.

- d) pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności (art. 28): **10 mln EUR** na przedsiębiorstwo i na projekt;

- e) pomoc szkoleniowa (art. 31): **3 mln EUR** na projekt szkoleniowy;

Pomoc de minimis może być udzielona pod warunkiem, że łącznie z inną pomocą de minimis oraz pomocą de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, przyznaną przez państwo członkowskie w okresie 3 lat z różnych źródeł i w różnych formach, **nie przekroczy kwoty wskazanej w rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831, która wynosi 300 000 EUR dla jednego przedsiębiorcy**. Do celów ustalenia dopuszczalnego pułapu pomocy de minimis przez jednego przedsiębiorcę rozumie się jedno przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 2 ust. 2 **rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831**. Wnioskowana pomoc de minimis nie może przekroczyć ww. pułapu.

Aby ustalić, czy przestrzegane są ww. maksymalne progi pomocy oraz progi maksymalnej intensywności pomocy, należy wziąć pod uwagę **warunki kumulacji** wskazane w art. 8 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, tj. przy obliczaniu uwzględnia się całkowitą kwotę pomocy w ramach danego przeznaczenia pomocy **w ramach projektu**.

Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie do przeliczenia na EUR wysokości wnioskowanego dofinansowania stosowany jest kurs średni EUR – ogłaszany przez Narodowy Bank Polski – obowiązujący w dniu ogłoszenia naboru.

Do przeliczenia na EUR wysokości udzielonego dofinansowania w ramach poszczególnych przeznaczeń pomocy w projekcie, stosowany jest kurs średni walut obcych – ogłaszany przez Narodowy Bank Polski – obowiązujący w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie, a w przypadku zmiany – w dniu zawarcia aneksu do umowy o dofinansowanie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 Rozporządzenia nr 2021/1058, środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego nie mogą być udzielone na inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania **paliw kopalnych**.

Ocena powyższego aspektu odbywa się na dwóch poziomach:

- a) wykluczenie ze względu na cel projektu;

Niekwalifikowalne są w całości koszty projektów, które jako cel/przedmiot wdrożenia wyników prac B+R mają działania w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania **paliw kopalnych**.

Samo wykorzystanie urządzeń zasilanych paliwami kopalnymi (w tym gazem ziemnym) lub wykorzystanie surowców pochodzących od paliw kopalnych jako materiałów w projekcie, którego

cel jest inny niż wymieniony w art. 7, nie powoduje automatycznego wykluczenia z możliwości wsparcia w ramach naboru. Działalność objęta projektem (opisana we wniosku lub określona za pomocą PKD) nie musi być wykluczona, jednak konieczne jest zweryfikowanie wykluczenia na poziomie kosztów projektu.

b) wykluczenie na poziomie kosztów;

Koszt związany z wykorzystaniem urządzeń zasilanych paliwami kopalnymi lub zakup surowców pochodzących od paliw kopalnych nie może być kosztem kwalifikowalnym w projekcie.

Zgodnie z kryterium „Projekt nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia” **inwestycja nie może dotyczyć rozwiązań mających zastosowanie wyłącznie militarne.**

1.2 Zasady kwalifikowalności podatku VAT

Podatek VAT co do zasady stanowi wydatek niekwalifikowalny w projekcie.

Podatek VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny w ramach projektu tylko wtedy, gdy wnioskodawcy, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez beneficjenta czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

Za posiadanie prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, o którym mowa powyżej, nie uznaje się możliwości określonej w art. 113 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ani przypadku wskazanego w art. 90 ust. 10 pkt 2 tej ustawy.

2. Wkład własny

Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego w zadeklarowanej wysokości na pokrycie części kosztów kwalifikowalnych w projekcie.

Wkład własny może zostać wniesiony wyłącznie w formie pieniężnej (rozchód środków finansowych z rachunku lub kasy w trakcie trwania projektu). Wkład własny Wnioskodawcy nie może pochodzić ze środków publicznych, w tym dotacji/subwencji z budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to środki finansowe wnoszone przez Wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i które nie zostaną Wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną Wnioskodawcy).

3. Wydatki kwalifikowalne na prace badawczo-rozwojowe

3.1 Pomoc publiczna

Wnioskodawca może uzyskać wsparcie na prace B+R na podstawie **art. 25 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014** jako pomoc na projekty badawczo-rozwojowe.

3.2 Limity wydatków kwalifikowalnych oraz limity dofinansowania

Minimalna wysokość wydatków kwalifikowalnych na prace B+R w ramach projektu wynosi **3 mln zł**.

Limity wynikające z przepisów pomocy publicznej:

Intensywność pomocy na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych nie może przekroczyć:

- a) 50% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku badań przemysłowych;
- b) 25% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku eksperymentalnych prac rozwojowych.

Intensywność może zostać zwiększona (premia) do maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych w odniesieniu do badań przemysłowych i 60% w odniesieniu do eksperymentalnych prac rozwojowych w następujący sposób:

- a) o 10 punktów procentowych dla średnich przedsiębiorców,
- b) o 20 punktów procentowych dla mikro- i małych przedsiębiorców,
- c) o 15 punktów procentowych gdy wyniki prac B+R przeprowadzonych w ramach projektu zostaną **szeroko rozpowszechnione** podczas konferencji, za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz, bądź oprogramowania bezpłatnego lub otwartego,
- d) o 5 punktów procentowych jeżeli projekt jest realizowany w obszarze województw dolnośląskiego i wielkopolskiego, a także następujących gmin regionu warszawskiego stołecznego: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola,
- e) o 15 punktów procentowych jeżeli projekt jest realizowany w obszarze województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego lub zachodniopomorskiego i regionu mazowieckiego regionalnego.

Premii określonych w lit. c), d) i e) nie można łączyć ze sobą.

W przypadku realizacji projektu w kilku lokalizacjach, o których mowa w lit. d) lub e), należy zastosować niższą z premii.

W przypadku realizacji części lub całości projektu poza lokalizacjami, o których mowa w lit. d) lub e), premie z niniejszych punktów nie są należne.

W przypadku ubiegania się o zwiększenie intensywności (premia) z tytułu **szerokiego rozpowszechniania** wyników prac B+R należy zadeklarować we wniosku, że niezwłocznie po zakończeniu prac B+R i w okresie do 5 lat od zakończenia prac B+R zostaną:

- 1) zaprezentowane na co najmniej 3 konferencjach naukowych lub technicznych, w tym co najmniej 1 o randze ogólnokrajowej, lub
- 2) opublikowane w co najmniej 2 czasopismach naukowych lub technicznych (zawartych w wykazie czasopism opublikowanym przez MNiSW³, aktualnym na dzień przyjęcia artykułu do druku), lub
- 3) opublikowane w powszechnie dostępnych bazach danych, zapewniających swobodny dostęp do uzyskanych wyników badań, lub
- 4) w całości rozpowszechnione za pośrednictwem oprogramowania bezpłatnego lub oprogramowania z licencją otwartego dostępu.

Intensywność wsparcia na prace B+R została przedstawiona w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Intensywności wsparcia dla prac badawczo-rozwojowych

Status przedsiębiorcy	Badania przemysłowe	Badania przemysłowe (z uwzględnieniem premii 5%) ⁴	Badania przemysłowe (z uwzględnieniem premii 15%) ⁵	Prace rozwojowe	Prace rozwojowe (z uwzględnieniem premii 5%) ⁶	Prace rozwojowe (z uwzględnieniem premii 15%) ⁷
Mikro	70%	75%	80%	45%	50%	60%
Małe	70%	75%	80%	45%	50%	60%
Średnie	60%	65%	75%	35%	40%	50%

3.3 Kategorie wydatków kwalifikowalnych

3.3.1 Personel projektu

W ramach kategorii kwalifikowalne jest wyłącznie wynagrodzenie personelu projektu badawczo-rozwojowego będącego przedmiotem prac B+R - pracowników **kadry naukowo-badawczej**, tj. pracowników badawczych, pracowników technicznych, pozostałych pracowników pomocniczych:

- a) zatrudnionych na umowę o pracę,
- b) zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej, tj. umowy zlecenia,
- c) osób współpracujących w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z Wnioskodawcą będącym osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą.

Wydatki są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie i przez okres zaangażowania personelu projektu w realizację projektu badawczego, będącego przedmiotem prac B+R.

³ Wykaz opublikowany na stronie www.gov.pl

⁴ Premia określona w pkt 3.2 lit. d) Przewodnika.

⁵ Premie określone w pkt 3.2 lit. c) lub e) Przewodnika.

⁶ Premia określona w pkt 3.2 lit. d) Przewodnika.

⁷ Premie określone w pkt 3.2 lit. c) lub e) Przewodnika.

W kategorii Personel projektu nie są kwalifikowalne koszty osób pełniących funkcje zarządcze tj.:

- a) koordynatora projektu (np. kierownika zarządzającego projektem, kierownika prac B+R) oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu badawczo-rozwojowego lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie,
- b) osób uprawnionych do reprezentowania wnioskodawcy (m.in. członków zarządu, prokurentów, kierownika jednostki).

Koszt wynagrodzenia takich osób niezależnie od wymiaru zaangażowania w czynności zarządcze lub administracyjne i łączenie ich z zadaniami badawczymi również na podstawie innej formy zaangażowania w ramach projektu, stanowi w całości wydatek kwalifikowalny w kategorii Koszty pośrednie (ogólne).

Wydatek kwalifikowalny stanowią następujące składniki płacowe i pozapłacowe wynagrodzenia pracowników:

- a) wynagrodzenie zasadnicze;
- b) premie lub nagrody (z wyjątkiem nagród jubileuszowych), jeśli: wynikają one z regulaminu wynagrodzeń, który ustala jednolite zasady dla wszystkich pracowników (także tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z FENG), lub regulaminu pracy, lub innych przepisów prawa pracy oraz obowiązują co najmniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku; ale jeśli organizacja Wnioskodawcy powstała później, wystarczy spełnienie warunku zgodności z ww. regulaminami oraz przepisami prawa pracy;
- c) dodatek do wynagrodzenia za wykonywanie zadań w projekcie;
- d) dodatek za wieloletnią pracę i dodatek funkcyjny;
- e) wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego – proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację badań przemysłowych, prac rozwojowych w miesiącu, w którym korzystał on z urlopu, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu, który go poprzedza;
- f) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych – proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu, gdy był on niezdolny do pracy, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu, który go poprzedza;
- g) dodatkowe wynagrodzenie roczne wynikające z przepisów prawa pracy wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze poza-ubezpieczeniowe – proporcjonalnie do okresu, w jakim pracownik realizował zadania w projekcie;
- h) składka na:
 - a) ubezpieczenie emerytalne, w tym Pracowniczy Program Emerytalny, Pracownicze Plany Kapitałowe,
 - b) ubezpieczenie rentowe,
 - c) ubezpieczenie chorobowe,
 - d) ubezpieczenie zdrowotne,
 - e) ubezpieczenie wypadkowe;
 - f) składka na Fundusz Pracy;
 - g) składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- h) zaliczka na podatek dochodowy;
- i) odpisy na ZFŚŚ.

Zatrudnienie lub oddelegowanie personelu do realizacji zadań związanych z realizacją projektu badawczo-rozwojowego musi być odpowiednio uwzględnione w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub w opisie stanowiska pracy poprzez wskazanie w szczególności zadań wykonywanych w ramach projektu.

Jeżeli stosunek pracy pracownika Wnioskodawcy jedynie w części obejmuje zadania w ramach projektu badawczo-rozwojowego, koszt wynagrodzenia jest kwalifikowalny pod warunkiem, że:

- a) zadania związane z realizacją projektu zostaną wyraźnie wyodrębnione w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub opisie stanowiska pracy,
- b) zakres zadań związanych z realizacją projektu stanowi podstawę do określenia proporcji faktycznego zaangażowania pracownika w realizację projektu w stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika,
- c) koszt wynagrodzenia personelu projektu odpowiada proporcji, o której mowa w lit. b, chyba, że zakres odpowiedzialności, złożoność lub poziom wymaganych kompetencji na danym stanowisku uzasadnia różnicę w udziale wydatku do czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy.

Ponadto, koszt wynagrodzenia jest kwalifikowalny pod warunkiem, że:

- a) obciążenie wynikające z zaangażowania zawodowego danej osoby nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie,
- b) łączne zaangażowanie zawodowe personelu projektu w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy UE oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych Wnioskodawcy i innych podmiotów (niezależnie od formy zaangażowania) nie przekracza 276 godzin miesięcznie; do ww. limitu wlicza się okres urlopu wypoczynkowego oraz czas niezdolności do pracy wskutek choroby, natomiast nie wlicza się innych nieobecności pracownika (np. urlop bezpłatny, rodzicielski i macierzyński).

Przed zaangażowaniem osoby do projektu Wnioskodawca musi zweryfikować spełnienie ww. warunku (weryfikacji można dokonać posiłkując się pisemnym oświadczeniem złożonym przez osobę mającą być zaangażowaną do projektu). Warunek ten powinien być spełniony w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w tym projekcie, przy czym w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie spełnienia tego warunku za niekwalifikowalne należy uznać wynagrodzenie personelu projektu (w całości lub w części) w tym projekcie, w ramach którego zaangażowanie personelu projektu spowodowało naruszenie tego warunku.

3.3.2 Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo)

W ramach kategorii usługi zewnętrzne (podwykonawstwo) kwalifikowalne są koszty badań wykonywanych na podstawie umowy oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby projektu badawczo-rozwojowego.

Podwykonawstwem nie są czynności pomocnicze niezbędne do wykonania zadań projektowych, takie jak usługi prawne, księgowe, podatkowe lub reklamowe (tego rodzaju koszty pokrywane są w ramach kosztów pośrednich (ogólnych)).

Limit na podwykonawstwo, tzn.: wartość prac realizowanych na zasadzie podwykonawstwa wynosi **70%** kosztów kwalifikowalnych badań przemysłowych i prac rozwojowych ponoszonych w projekcie.

Koszty usług zewnętrznych (podwykonawstwo) nie zaliczają się do podstawy naliczania kosztów pośrednich.

W ramach kategorii podwykonawstwo kwalifikowalne są umowy o dzieło oraz umowy B2B.

3.3.3 Amortyzacja (aparatura i sprzęt)

W ramach kategorii kwalifikowalne są odpisy amortyzacyjne aparatury naukowo-badawczej⁸ i sprzętu, w tym elementów służących do budowy prototypów lub linii pilotażowych/demonstracyjnych⁹, wykorzystywanych w celu prowadzenia badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych albo tylko eksperymentalnych prac rozwojowych wyłącznie w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby prac B+R. Gwarantuje to, że pomoc publiczna nie jest przyznawana na koszty, które nie stanowią badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych.

Odpisy amortyzacyjne stanowią wydatek kwalifikowalny, jeśli łącznie spełnione są następujące warunki:

- a) aparatura i sprzęt wykorzystywany do prac B+R jest środkiem trwałym;
- b) aparatura i sprzęt jest niezbędna do prawidłowej realizacji badań przemysłowych, eksperymentalnych prac rozwojowych projektu i bezpośrednio wykorzystywana w projekcie;
- c) odpisy amortyzacyjne są obliczane na podstawie przepisów o rachunkowości oraz zgodnie z polityką rachunkowości wnioskodawcy;
- d) kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych dotyczy wyłącznie okresu, w którym faktycznie aparatura i sprzęt jest wykorzystywana do realizacji badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych projektu;
- e) jeśli aparatura i sprzęt jest wykorzystywana także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów przy realizacji badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych w trakcie realizacji projektu;
- f) zakup aparatury i sprzętu nie był współfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych; koszty poniesione na wytworzenie aparatury i sprzętu nie były współfinansowane ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych;

⁸ Jako aparaturę naukowo-badawczą należy rozumieć zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się sprzętu komputerowego i innych urządzeń nie wykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.

⁹ o ile elementy te mogą być ewidencjonowane jako środek trwały (jeśli nie, koszty elementów nie stanowią wydatków kwalifikowalnych w projekcie)

g) zakup aparatury i sprzętu nie został rozliczony ani przedstawiony do rozliczenia jako koszt kwalifikowalny projektu; koszty poniesione na wytworzenie aparatury i sprzętu nie zostały rozliczone ani przedstawione do rozliczenia jako koszty kwalifikowalne projektu;

h) odpisy amortyzacyjne dotyczą aparatury i sprzętu, która została zakupiona w sposób racjonalny i efektywny – po cenach, które nie zostały zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych.

Jeżeli Wnioskodawca nie jest zobowiązany do stosowania ustawy o rachunkowości, stosuje odpowiednie przepisy podatkowe.

3.3.4 Amortyzacja (budynki)

W ramach kategorii kwalifikowalne są odpisy amortyzacyjne budynków odpowiadające okresowi realizacji prac B+R obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości. W przypadku wykorzystywania budynków także w innych celach niż realizacja prac B+R – kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu.

3.3.5 Nieruchomości

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są koszty gruntów, które w całości lub części będą wykorzystywane bezpośrednio na potrzeby prowadzonych badań przemysłowych lub prac rozwojowych.

Koszty gruntów są kwalifikowalne w zakresie i przez okres niezbędny do realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych prowadzonych w ramach projektu.

Kwalifikowalne są takie koszty gruntów, jak:

- a) dzierżawa gruntów – tylko raty czynszu dzierżawnego - kwalifikowalna jest tylko ta część kosztów, która odpowiada proporcji wykorzystania gruntów w celu realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu;
- b) użytkowanie wieczyste gruntów – tylko opłaty za użytkowanie wieczyste - kwalifikowalna jest tylko ta część kosztów, która odpowiada proporcji wykorzystania gruntów w celu realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu.

3.3.6 Wartości niematerialne i prawne

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych¹⁰ nabytych od osób trzecich na warunkach rynkowych – w formie patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz, raportów badawczych itp., wykorzystywanych, aby prowadzić badania przemysłowe lub prace rozwojowe.

¹⁰ Zgodnie z ustawą o rachunkowości: wartości niematerialne i prawne to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki.

3.3.7 Dostawy (inne niż środki trwałe)

Zgodnie z art. 25 GBER w ramach kategorii kwalifikowalne są wydatki związane z zakupem:

- a) materiałów i środków eksploatacyjnych niezbędnych i zużytych w całości do realizacji prac B+R np. koszty surowców, półproduktów, odczynników;
- b) wyposażenia laboratoryjnego wykorzystywanego do prac B+R, które nie będą zainstalowane w prototypie, linii pilotażowej lub demonstracyjnej, o okresie użyteczności ekonomicznej poniżej 1 roku i nie podlegające amortyzacji.

W tej kategorii kosztów nie są kwalifikowalne żadne elementy linii pilotażowych i linii demonstracyjnych. Elementy te mogą stanowić wydatek kwalifikowalny wyłącznie w ramach kategorii 3.3.3 Amortyzacja.

W przypadku ponoszenia ww. kosztów tylko w części do prac B+R, ich wartość kwalifikowalna określana jest w okresie i w proporcji do prac B+R w ramach projektu.

3.3.8 Usługi zewnętrzne (koszty operacyjne)

Kwalifikowalne są koszty operacyjne dotyczące:

- a) pomocniczych usług obcych, które są niezbędne do realizacji prac B+R, ale nie wpisują się w definicję innych kategorii;
- b) opłat związanych z dopuszczeniem do badań;
- c) usług transportowych niezbędnych do prawidłowej realizacji prac badawczych;
- d) wynajmu aparatury naukowo-badawczej wykorzystywanej w celu prowadzenia badań przemysłowych i prac rozwojowych albo tylko prac rozwojowych wyłącznie w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizowanego projektu¹¹;
- e) wynajmu powierzchni laboratoryjnej, wykorzystywanej do prac B+R projektu (oznacza wynajęcie przez Wnioskodawcę laboratorium do prowadzenia w nim badań przez personel Wnioskodawcy). Powierzchnia laboratoryjna finansowana w ramach tej kategorii to powierzchnia przystosowana do przeprowadzania badań, np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń, bez aparatury badawczej;
- f) subskrypcja oprogramowania wyłącznie w zakresie i przez okres, w jakim jest ono wykorzystywane na potrzeby realizacji prac B+R.

3.3.9 Koszty pośrednie (ogólne)

Koszty pośrednie stanowią koszty niezbędne do realizacji prac B+R, **których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu prac B+R**, w szczególności wynagrodzenia kadry zarządzającej (nawet jeśli w części swojego zakresu obowiązków wykonuje prace B+R w ramach projektu), koszty delegacji oraz koszty administracyjne związane z obsługą projektu, które nie wymagają podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu.

W odniesieniu do kosztów wynagrodzeń osób pełniących funkcje zarządcze i administracyjne u wnioskodawcy nie można dokonywać podziału wynagrodzeń kadry zarządzającej i administracyjnej

¹¹ Umowa wynajmu nie może przewidywać możliwości wykupu wynajmowanej aparatury przez wnioskodawcę.

między koszty pośrednie i bezpośrednie. Koszty wynagrodzeń takich osób są finansowane w całości wyłącznie w kategorii koszty pośrednie.

Koszty pośrednie rozliczane są metodą ryczałtową i stanowią 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich dotyczących prac B+R, z wyjątkiem kosztów usług zewnętrznych (podwykonawstwo).

Koszty pośrednie (ogólne) = [(Personel projektu + Amortyzacja (aparatura i sprzęt) + Amortyzacja (budynki) + Nieruchomości + Wartości niematerialne i prawne + Dostawy (inne niż środki trwałe) + Usługi zewnętrzne (koszty operacyjne))] * 25%

Przy kalkulacji kosztów pośrednich nie są brane pod uwagę koszty bezpośrednie podwykonawstwa.

Obliczone w ten sposób koszty traktowane są jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych, aby potwierdzić, że poniesione zostały wydatki na koszty pośrednie.

Przykładowe koszty pośrednie (koszty ogólne) mogą obejmować:

- a) koszty koordynatora lub kierownika prac B+R oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie prac B+R lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie,
- b) koszty wynagrodzeń członków zarządu i prokurentów,
- c) koszty personelu obsługowego na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- d) koszty utrzymania powierzchni biurowych związanych z obsługą administracyjną projektu (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
- e) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
- f) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych związanych z obsługą projektu,
- g) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą projektu,
- h) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą projektu,
- i) koszty ochrony budynku,
- j) koszty sprzątnięcia pomieszczeń związanych z obsługą projektu,
- k) koszty informacji i promocji.

4. Wydatki kwalifikowalne z zakresu umiędzynarodowienia produktów i ochrony własności przemysłowej

4.1. Pomoc publiczna

Wnioskodawca może uzyskać wsparcie na podstawie:

1. rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 jako:
 - a) pomoc dla MŚP na udział w targach (art. 19),
 - b) pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP (art. 18),
 - c) pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności (art. 28).
2. rozporządzenia 2023/2831 jako pomoc de minimis.

4.2. Limity wydatków kwalifikowalnych oraz limity dofinansowania

Limit wydatków kwalifikowalnych na zadania z zakresu umiędzynarodowienia produktów/ochrony własności przemysłowej/zdobycia lub rozwoju lub doskonalenia kompetencji pracowników lub kadry zarządzającej wynosi **łącznie maksymalnie 15% kosztów kwalifikowanych prac B+R**.

Limity wynikające z przepisów pomocy publicznej:

Intensywność pomocy na zadania dedykowane do realizacji w ramach poszczególnych przeznaczeń pomocy nie może przekroczyć:

- a) **50%** - w przypadku pomocy na udział MŚP w targach;
- b) **50%** - w przypadku pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP;
- c) **50%** - w przypadku pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności;
- d) **50%** - w przypadku pomocy de minimis.

4.3. Kategorie wydatków

W przypadku realizacji w projekcie działań dotyczących **umiędzynarodowienia produktów**, kwalifikowalnymi są kategorie wydatków wskazane w pkt 4.3.1-4.3.8.

W przypadku realizacji w projekcie działań dotyczących uzyskania ochrony **praw własności przemysłowej** lub jego obrony w przypadku naruszenia, kwalifikowalnymi są kategorie wydatków wskazane w pkt 4.3.9 - 4.3.11.

4.3.1. Dostawy (inne niż środki trwałe) (udział w targach)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty organizacji stoiska wystawowego podczas udziału Wnioskodawcy w danych targach, imprezach targowo-konferencyjnych, tj. zakup gotowych, zindywidualizowanych elementów zabudowy stoiska wystawowego oraz nabycia lub wytworzenia oraz instalacji na stoisku wystawienniczym i widocznego elementu dekoracyjnego uwzględniającego założenia wizualizacji.

Koszty te są objęte pomocą z art. 19 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

4.3.2. Usługi zewnętrzne (udział w targach)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty organizacji stoiska wystawowego podczas udziału Wnioskodawcy w danych targach, imprezach targowo-konferencyjnych, takie jak:

- a) koszty transportu i ubezpieczenia osób i eksponatów w związku z udziałem w targach lub imprezach targowo-konferencyjnych, tj. koszty: zakupu usług w zakresie transportu i ubezpieczenia za granicą oraz na terytorium RP osób oraz eksponatów, odprawy celnej i spedycji oraz bagażu i nadbagażu, inne niż uwzględnione w kategorii kosztów w pozycji 4.3.3;
- b) koszty wynajmu i obsługi stoiska wystawowego podczas udziału Wnioskodawcy w targach lub imprezach targowo-konferencyjnych;
- c) koszty utylizacji odpadów związanych z utylizacją stoiska wystawowego.

Koszty te są objęte pomocą z art. 19 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

4.3.3. Koszty wsparcia uczestników projektu (udział w targach)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty podróży służbowych pracowników Wnioskodawcy uczestniczących w targach, imprezach targowo-konferencyjnych.

Koszty będą rozliczane na podstawie stawek jednostkowych wskazanych pkt 4.3.4.

Koszty te są objęte pomocą z art. 19 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

4.3.4. Koszty wsparcia uczestników projektu (udział w zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty podróży służbowych pracowników Wnioskodawcy uczestniczących w zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych.

Koszty będą rozliczane na podstawie stawek jednostkowych.

Kosztami kwalifikowalnymi rozliczanymi na podstawie **stawek jednostkowych**, o których mowa w punkcie **4.3.3 i 4.3.4**, są koszty bezpośrednio związane z wyjazdami służbowymi dotyczącymi udziału w targach, imprezach targowo-konferencyjnych oraz zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych, tzn. koszty:

- a) transportu, w tym zakupu biletów lotniczych, kolejowych, autobusowych, promowych lub wynajem lub wykorzystanie samochodu jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce docelowe (np. targów, misji, czy imprez targowo - konferencyjnych), oraz wymagane opłaty dodatkowe, w tym za bagaż, wybór miejsca w samolocie, parking, winiety, przejazd autostradą lub inną płatną drogą,
- b) zakupu noclegów,
- c) dojazdów środkami komunikacji miejscowej lub wynajmu lub wykorzystania samochodu jako środka umożliwiającego komunikację miejscową,
- d) diet, ubezpieczenia uczestników podróży na czas wyjazdu służbowego, uzyskania niezbędnych wiz.

Obszar	Stawki jednostkowe na osobę na wyjazd
Europa	5 489,00 zł
USA	11 156,00 zł
Świat	8 697,00 zł
Polska	1 213,00 zł

W przypadku targów/impresz targowo-konferencyjnych/ zagranicznych gospodarczych misji wyjazdowych odbywających się w miejscu, w którym znajduje się siedziba, główne miejsce prowadzenia działalności lub oddział Wnioskodawcy, koszty podróży służbowych są niekwalifikowalne.

Koszty te są objęte pomocą de minimis.

4.3.5. Usługi zewnętrzne (udział w zagranicznych gospodarczych misjach wyjazdowych)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty organizacji pokazów, prezentacji i degustacji produktów, w tym zakupu usług w tym zakresie: wynajmu niezbędnych pomieszczeń oraz sprzętu, zakupu usług tłumaczenia, zakupu usług cateringowych.

Koszty te są objęte pomocą de minimis.

4.3.6. Usługi zewnętrzne (organizacja przyjazdowych misji gospodarczych o randze międzynarodowej)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty organizacji pokazów, prezentacji i degustacji produktów, w tym zakupu usług w tym zakresie: wynajmu niezbędnych pomieszczeń oraz sprzętu, zakupu usług tłumaczenia, zakupu usług cateringowych, zakupu usług hotelowych i transportowych dla uczestników przyjazdowej misji gospodarczej.

Koszty te są objęte pomocą de minimis.

4.3.7. Usługi zewnętrzne (doradztwo)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty usług doradczych w zakresie umiędzynarodowienia produktów, świadczonych przez doradców zewnętrznych. Usługi realizowane wewnętrznie u Wnioskodawcy (przez pracowników Wnioskodawcy) oraz przez osoby i podmioty z nim powiązane¹² są niekwalifikowalne. Usługi doradcze nie mogą mieć charakteru ciągłego ani okresowego, nie mogą być też związane z bieżącą działalnością operacyjną, w szczególności w zakresie doradztwa podatkowego, księgowego, stałej obsługi prawnej lub reklamy.

Koszty te są objęte pomocą z art. 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

¹² W rozumieniu Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

4.3.8. Usługi zewnętrzne rezerwacja targów (de minimis)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty rezerwacji miejsca wystawowego na targach, imprezach targowo-konferencyjnych, opłaty rejestracyjnej za udział w targach oraz wpisu do katalogu targowego.

Koszty te są objęte pomocą de minimis. Koszty mogą zostać poniesione nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

4.3.9. Podatki i opłaty (prawa własności przemysłowej)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty opłat urzędowych związanych z uzyskaniem lub obroną patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy lub praw z rejestracji wzoru przemysłowego.

Koszty te są objęte pomocą z art. 28 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

4.3.10. Usługi zewnętrzne (prawa własności przemysłowej)

W ramach kategorii kwalifikowalne jest:

- a) pokrycie kosztów usług zawodowego pełnomocnika obejmujących przygotowanie dokumentacji zgłoszeniowej wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego oraz reprezentację przed organem ochrony własności przemysłowej;
- b) pokrycie kosztów tłumaczenia, w tym tłumaczenia przysięgłego, dokumentacji niezbędnej do zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego oraz prowadzenia postępowania przed właściwym krajowym, regionalnym, unijnym lub międzynarodowym organem ochrony własności przemysłowej.

Koszty te są objęte pomocą z art. 28 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

4.3.11. Usługi zewnętrzne – wstępne orzeczenie (de minimis)

W ramach kategorii kwalifikowalne są koszty wstępnego orzeczenia rzecznika patentowego o zdolności patentowej wynalazku lub zdolności ochronnej wzoru użytkowego. O tym, czy wydatek ten będzie uznany za kwalifikowalny decyduje pozytywny wynik orzeczenia potwierdzający zdolność patentową wynalazku lub zdolność ochronną wzoru użytkowego.

Koszty te są objęte pomocą de minimis. Koszty mogą zostać poniesione nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

5. Wydatki kwalifikowalne z zakresu kompetencji

5.1. Pomoc publiczna

Wnioskodawca może uzyskać wsparcie na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, jako **pomoc szkoleniową** (art. 31).

5.2. Limity wydatków kwalifikowalnych oraz limity dofinansowania

Limit wydatków kwalifikowalnych na zadania z zakresu umiędzynarodowienia produktów/ochrony własności przemysłowej/zdobycia lub rozwoju lub doskonalenia kompetencji pracowników lub kadry zarządzającej wynosi **łącznie maksymalnie 15% kosztów** kwalifikowanych prac B+R.

Limity wynikające z przepisów pomocy publicznej:

Intensywność pomocy nie może przekroczyć **50%**, która może zostać zwiększona:

- o **10 punktów procentowych** dla średnich przedsiębiorców;
- o **20 punktów procentowych** dla mikro- i małych przedsiębiorców.

5.3. Kategorie wydatków kwalifikowalnych

5.3.1 Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe uproszczone)

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są **koszty bezpośrednio związane z usługami szkoleniowymi świadczonymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej rozliczane na podstawie stawki jednostkowej, tj.:**

- 1) wynagrodzenia wykładowców (za czas przeprowadzenia szkolenia oraz ewentualnych konsultacji po szkoleniu, o ile są one wliczone w czas przeprowadzenia szkolenia), koszty operacyjne wykładowców takie jak koszty podróży, koszty zakwaterowania, koszty amortyzacji narzędzi i wyposażenia w zakresie, w jakim są wykorzystywane podczas szkolenia;
- 2) koszty wynajmu sal szkoleniowych z adekwatnymi narzędziami i wyposażeniem w jakim są wykorzystywane podczas szkolenia;
- 3) koszty materiałów szkoleniowych, w tym koszty tłumaczeń związanych ze szkoleniem;
- 4) koszty administracyjne związane z organizacją i obsługą szkolenia, w tym przerwy kawowe i lunche / posiłki serwowane w czasie szkolenia.

Rodzaj szkolenia	Stawka za godzinę zegarową (netto) na osobę	Stawka za godzinę zegarową (brutto) na osobę
Szkolenie otwarte stacjonarne	117,00 zł	121,00 zł
Szkolenie otwarte zdalne	94,00 zł	98,00 zł

Rodzaj szkolenia	Stawka za godzinę zegarową (netto) na osobę	Stawka za godzinę zegarową (brutto) na osobę
Szkolenie zamknięte stacjonarne	211,00 zł	211,00 zł
Szkolenie zamknięte zdalne	169,00 zł	170,00 zł

Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe uproszczone) obliczone w oparciu o stawkę jednostkową będą uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że osoba, która jest zgłaszana na szkolenie, na dzień rozpoczęcia szkolenia ma m.in. zawartą umowę o pracę, powołanie, wybór, mianowanie, spółdzielczą umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną lub jest zatrudniona na innej podstawie. Nie musi ona stanowić personelu projektu w pracach B+R.

Wydatki związane ze szkoleniami prowadzonymi w celu przestrzegania obowiązkowych przepisów krajowych w zakresie szkoleń (w rozumieniu art. 31 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014), w szczególności obowiązkowych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy są wydatkami niekwalifikowanymi w projekcie.

W projekcie nie mogą być kwalifikowalne:

1. wydatki związane ze szkoleniami prowadzonymi w celu przestrzegania obowiązkowych przepisów krajowych w zakresie szkoleń (w rozumieniu art. 31 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014), w szczególności usługi szkoleniowe, których obowiązek przeprowadzenia na zajmowanym stanowisku pracy wynika z odrębnych przepisów prawa (np. wstępne i okresowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia okresowe potwierdzające kwalifikacje na zajmowanym stanowisku pracy);
2. wydatki związane ze:
 - a) szkoleniami i egzaminami niezbędnymi w bieżącej działalności przedsiębiorstwa, niemające bezpośredniego związku z realizowanym projektem np. szkolenia prawne, informatyczne, językowe, zawodowe;
 - b) udziałem w studiach podyplomowych, konferencjach;
 - c) usługami doradczymi i szkoleniowymi, których celem jest rozwój kompetencji managerskich, z wyjątkiem zarządzania innowacjami.

5.3.2. Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe rzeczywiste)

W ramach kategorii kwalifikowalne są **koszty bezpośrednio związane z usługami szkoleniowymi świadczonymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej rozliczane na podstawie kosztów rzeczywistych, tj.:**

- 1) koszty uczestników szkolenia bezpośrednio związane ze szkoleniem, tj. koszty podróży i zakwaterowania,
- 2) koszty usług doradczych związanych ze szkoleniem.

Koszty wsparcia uczestników projektu będą uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że osoba, która jest zgłaszana na szkolenie, na dzień rozpoczęcia szkolenia ma m.in. zawartą umowę o pracę,

powołanie, wybór, mianowanie, spółdzielczą umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, tj. umowę zlecenia. Nie musi ona stanowić personelu projektu w ramach prac B+R.

5.3.3. Koszty wsparcia uczestników projektu (Koszty szkoleniowe zagraniczne)

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są **koszty szkoleń realizowanych poza Rzeczpospolitą Polską** rozliczane na podstawie kosztów rzeczywistych, zgodnie z kategoriami kosztów wymienionymi w kategorii 5.3.1 oraz 5.3.2. Przez szkolenia realizowane poza Rzeczpospolitą Polską należy również rozumieć szkolenia online realizowane przez podmiot zagraniczny.

Koszty wsparcia uczestników projektu będą uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że osoba, która jest zgłaszana na szkolenie, na dzień rozpoczęcia szkolenia ma m.in. zawartą umowę o pracę, powołanie, wybór, mianowanie, spółdzielczą umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, tj. umowę zlecenia. Nie musi ona stanowić personelu projektu w ramach prac B+R.

Koszty wskazane w pkt 5.3.1 – 5.3.3 są objęte pomocą z art. 31 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.